

اخبار

رافائل گروسی مدیر کل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی که در نیویورک به سر می برد، در جمع خبرنگاران در پاسخ به سوالی درباره برنامه هسته ای ایران گفت که گزارش من در مورد وضعیت برنامه هسته ای در ایران قرار است به زودی منتشر شود.

گروسی افزود: ما روی چند موضوع با ایران کار می‌کنیم و در برخی از آنها پیشرفت داریم و در برخی نه.

نشست جدید شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، پانزدهم خرداد در وین آغاز خواهد شد. در این نشست طیف مختلفی از مسائل هسته‌ای و موضوعات اجرایی آژانس، در دستور کار قرار دارد.طبق برنامه اعلام شده راستی آزمایی و بازرسی فعالیت‌های اتمی ایران در پرتو قطعنامه ۲۲۳۱ شورای امنیت سازمان ملل متحد و اجرای توافقنامه پادمان از موضوعات عنوان شده در دستور کار اعضای شورا است.

به گزارش ایرنا، پیش از این، منابع آگاه خبر دادند که در جریان گفت‌وگوها و تعاملات میان سازمان انرژی اتمی کشورمان و آژانس بین المللی انرژی اتمی دو توافق جدید دیپلماتیک بدست آمده است. در نتیجه مذاکرات فنی صورت گرفته، پرونده یکی از مکان‌های ادعایی مطروحه آژانس (موسوم به آیاده) بسته شده است. همچنین ماجرای ادعاهای مطرح شده از سوی آژانس طی الملی انرژی اتمی در خصوص تولید اورانیوم با غنای ۸۳.۷ در سایت فردو نیز با توضیحات سازمان انرژی اتمی پایان یافته است

مذاکرات محرمانه طالبان با نخست وزیر قطر

خبرگزاری رویترز روز چهارشنبه از ملاقات و مذاکرات مخفی مقامات ارشد طالبان با نخست وزیر قطر در ماه جاری میلادی (۲۲ اردیبهشت) خبرداد.

یک منبع آگاه گفت: نخست وزیر قطر در ماه جاری با رهبر طالبان، گفت و گوهای محرمانه ای با نرانی حل تنش با جامعه بین المللی انجام داده که تنها دهنده تمایل جدید حاکمان افغانستان برای گفت و گو در مورد راه های پایان دادن به انزوا آنها است.

نشست ۱۲ می (۲۲ اردیبهشت) در شهر کندهار در جنوب افغانستان بین محمد بن عبدالرحمن ثانی نخست وزیر قطر و هبت الله آخوندزاده اولین دیداری است که رهبر منزوی طالبان با یک مقام ارشد خارجی برگزار کرده است.

این منبع گفت که دولت جو بایدن، رئیس جمهور آمریکا نیز در جریان مذاکرات قرار گرفت و در حال هماهنگی روی همه موضوعات مورد بحث توسط این دو، از جمله ادامه گفت و گو با طالبان است. کاخ سفید از اظهار نظر درباره این مذاکرات خودداری کرده و وزارت امور خارجه و سفارت قطر در واشنگتن نیز به درخواست ها برای اظهار نظر پاسخ ندادند. طالبان نیز هنوز اظهار نظر نکرده است.

این منبع آگاه که خواست نامش فاش نشود، گفت که شیخ محمد در دیدار با آخوندزاده مسائلی از قبیل پایان محدودیت تحصیلی دختران و اشتغال زنان از جمله در نهادهای وابسته به سازمان ملل و گروه های بشردوستانه را مطرح کرد.

این دو همچنین در مورد راه های بهبود شرایط وخیم مردم افغانستان نیز تبادل نظر کردند. سازمان ملل اعلام کرده که حدود سه چهارم از جمعیت ۴۰ میلیونی افغانستان به کمک نیاز داشته و هندلر اندک به منابع مالی آن رو به اتمام است. مقام قطری که تصدی وزارت امور خارجه این کشور را نیز بر عهده دارد ۲۲ اردیبهشت با ملا حسن آخوند نخست وزیر این گروه نیز دیدار کرد. به نوشته رویترز، رئیس تشکیلات اطلاعاتی قطر نیز آل ثانی را در سفر به افغانستان همراهی می کرد.

طی دو هفته گذشته واکنش نیروهای طالبان به اخطار ایران نسبت به دریافت ۸۲۰ میلیون مترمکعب حق آبه خود از هیرمند، نه تنها غیردوستانه بوده بلکه با سطحی جدی از تهدید نیز همراه بوده است. در عرصه میدانی نیز شواهد از افزایش تلاش‌های طالبان برای اتمام پروژه احداث سد «بخش‌آباد» بر روی رود کمال‌خان، با ظرفیت مخزن یک میلیارد و ۳۶۰ میلیون متر مکعب. از نگاه ناظران، افتتاح سد بخش‌آباد، به معنای مرگ کامل، قطعی و دائمی تالاب بین‌المللی هامون خواهد بود. نگران کنندۀتر این که در ارتباط با رود فرآه هیچ‌گونه معاهده‌ای بین کشورمان و افغانستان وجود ندارد.

مجموع روند اخیر، نگرانی‌ها را نسبت به آینده مناسبات میان ایران و طالبان افزایش داده است. در محافل عمومی و تخصصی نیز پرسش مهم این است که آینده روابط دو طرف به چه سمتی پیش خواهد رفت؟ یا به روایت شفاف‌تر مساله این است که مناسبات ایران با همسایه ناهنجار شرقی خود طی سال‌های آتی چگونه خواهد بود؟ آیا طرفین می‌توانند همزیستی‌ای سالم‌ت‌آمیز با یکدیگر داشته باشند یا این‌که می‌بایست در انتظار سناریوهای بدبینانه بود.

نخست؛ تنش‌زدایی فراگیر

به گزارش فرارو، نخستین سناریوی قابل طرح در آینده مناسبات ایران و طالبان می‌تواند ورود دو طرف به مرحله تنش‌زدایی عمیق و حل مسائل از طریق گفتگوهای دوستانه باشد. این سناریو مطلوب و ایده‌آل گروهی است که بر این باور هستند که طالبان دچار دگرگونی شده و می‌توان از درجه دیپلماسی با این گروه وارد تعامل شد. مفروض طرفداران این سناریو، با گرایشات مقام‌های سیاسی وزارت خارجه بعد از روی کار آمدن طالبان مطابق بوده است.

مفروض سناریوی حاضر این است که تنش‌های اخیر با طالبان بیشتر ناشی از نوعی کژفهمی و برخی رخدادهای ناخواسته بوده که با توجه به مناسبات خوب دو طرف در ماه‌های گذشته به آسانی رفع و رجوع خواهند شد. پیشران این سناریو را می‌توان اظهارات چند وقت اخیر رهبران طالبان و ایران مبنی بر ضرورت تنش‌زدایی مورد ارزیابی قرار داد. در سطحی دیگر، پرداخت پول یا سوخت به طالبان در قبال تحویل آب هیرمند، می‌تواند پیشرانی بر تحقق سناریوی حاضر باشد.

پس‌ران‌های سناریوی حاضر به مراتب بیشتر و گسترده‌تر هستند. مهم‌ترین محدودیت تحقق سناریوی حاضر مهابت غیرنرمال، تروریستی-تفکری طالبان است که عملا این گروه را در دسته نیروهای زمان‌پریش و غیرعقلانی قرار داده است. کنش‌های چند وقت اخیر رهبران و اعضای طالبان در موضوع هیرمند، تأیید کننده این وجه از ماهیت طالبان است. دیگر پس‌ران سناریوی حاضر این است که حتی با فرض کنترل تنش‌ها در قالب درگیری‌های نظامی، طالبان حاضر به دادن حق‌آبه ایران نخواهد شد. افزون براین، هر گونه پرداخت پول یا سوخت به طالبان برای دریافت آب از سوی افکار عمومی ایرانی مورد مذمت جدی خواهد بود. همین امر هر گونه امکان مبادله «تیل در برابر آب» به دو موضوع حق‌آبه هیرمند را محدود و شدت خواهد کرد.

سناریوی حاضر را می‌توان در دسته سناریوهای خوش‌بینانه، اما با میزان مطلوبیت بالا برای جمهوری اسلامی ایران مورد ارزیابی قرار داد. ایده‌آل‌ترین سناریو برای ایران این خواهد بود که در مرزهای شرقی امنیت کامل برقرار باشد و موضوع حق‌آبه ایران از هیرمند نیز بر اساس توافق ۱۳۸۵ از سوی حاکمان امارت اسلامی

چهار سناریو از نحوه مواجهه ایران با طالبان

از برخورد قاطع تا صبر استراتژیک

اختلافات میان ایران و طالبان ممکن است از کنترل خارج شود. اگر در ابتدا مساله در حد یک تنش دیپلماتیک بر سر حق آبه هیرمند بود، بعد از وقوع درگیری میان نیروهای طالبان با مرزبانان کشورمان، نگرانی‌ها نسبت به افزایش تنش‌ها دو چندان شده است.

آمریکا با ورود به جنگ در قاموس دولت افغانستان بسیار متفاوت است. زمانی که طالبان ۲۰ سال با آمریکایی‌ها می‌جنگیدند، در نقش شبه نظامی بودند و بدون تعلق سرزمینی خاص. لیکن چنین تصویری که آن‌ها در برابر ایران نیز پیروز خواهند شد، فرسوخه با داستان جنگ با نظامیان آمریکایی و ناتو متفاوت خواهد بود. سناریوی حاضر می‌تواند در دسته احتمالات بدبینانه قرار بگیرد. چرا که برای هر دو طرف، به ویژه برای جمهوری اسلامی ایران، ورود به یک جنگ منطقه‌ای، به هیچ عنوان گزینه‌ای مطلوب نخواهد بود. تهران طی سال‌های گذشته، بارها نشان داده که به تنش در منطقه و ستیز با همسایگان رغبت ندارد. طرح صلح هرمز و صلح منطقه‌ای، طی یک دهه گذشته بارها از سوی ایران تکرار شده است. از نظر امکان تحقق هم می‌توان آن را در دسته سناریوهای با امکان تحقق پایین قرار داد. البته باید توجه داشت یک رخداد ناخواسته در نوار مرزی شرق کشور می‌تواند زمینه تحقق این سناریو باشد.

سوم؛ تداوم ریزینی‌ها

دیگر سناریوی قابل طرح بر مبنای حفظ وضع موجود است. بدین معنا که مناسبات کج‌دورمیزب می‌تواند ادامه خواهد داشت. همچنان مناسبات دیپلماتیک میان طرفین برقرار بوده، اما تنش‌های آبی و مرزی ادامه دارند. مفروض سناریوی حاضر این است که هر دو کشور ایران و طالبان نسبت به ادامه گام برداشتن در خط وسط صلح و تنش رغبت دارند؛ بنابراین هرچند وقت یک بار شاهد اوج گیری و افول تنش‌های میان طرفین خواهیم بود.

پیشران سناریوی حاضر این است که از یک سو، طالبان بازیگری نیست که حاضر به رعایت موازین بین‌المللی زیست‌محیطی با ایران باشند و از سوی دیگر،

دیگر سناریوی قابل طرح بر مبنای حفظ وضع موجود است. بدین معنا که مناسبات کج‌دورمیزب می‌تواند ادامه خواهد داشت. همچنان مناسبات دیپلماتیک میان طرفین برقرار بوده، اما تنش‌های آبی و مرزی ادامه دارند. مفروض سناریوی حاضر این است که هر دو کشور ایران و طالبان نسبت به ادامه گام برداشتن در خط وسط صلح و تنش رغبت دارند؛ بنابراین هرچند وقت یک بار شاهد اوج گیری و افول تنش‌های میان طرفین خواهیم بود.

پیشران سناریوی حاضر این است که از یک سو، طالبان بازیگری نیست که حاضر به رعایت موازین بین‌المللی زیست‌محیطی با ایران باشند و از سوی دیگر، می‌کند حملات بیشتری از این دست در پیش باشد. درپی حملات پهبادی به مسکو، شهردار این شهر می‌گوید دو نفر مجروح و ساکنان برخی از بلوک‌های آپارتمانی برای مدت کوتاهی تخلیه شدند. ساکنان هم می‌گویند صدای انفجارهای بلند و دنبال آن بوی بنزین شنیده‌اند که باعث نگرانی آنها شده است. این پهبادها برخی از مناطق لوکس شهر از جمله جایی که ولادیمیر پوتین رئیس جمهوری این کشور و دیگر نخبگان حکومتی در آنجا سکونت دارند، هدف قرار دادند.

پوتین در واکنش به این حملات می‌گوید این اقدامات تلاشی از سوی کیف برای ترساندن و تحریک روسیه بوده و مسکو دفاع هوایی در اطراف پایتخت را تقویت خواهد کرد.

حملات به مراکز غیرنظامی مورد توجه جهانی قرار گرفته و حتی واشنگتن هم نسبت به آن واکنش نشان داد. کارین ژان پیر، سخنگوی کاخ سفید در این خصوص گفت: «ما در حال جمع‌آوری اطلاعات درباره گزارش‌های مربوط به حملات هواییماهای بدون سرنشین به مسکو هستیم. باید صریح بگوییم که ما از حملات در داخل روسیه حمایت نمی‌کنیم.»

با این حال سفیر روسیه در آمریکا، واشنگتن را متهم کرده که با نایدیده گرفتن علنی حمله پهبادها به روسیه، کیف را به انجام این «کارهای تروریستی» تشویق می‌کند.

سفر مخفیانه مشاور بایدن به عمان

پایگاه خبری اکسیوس به نقل از منابع خود از سفر مخفیانه مشاور بایدن به عمان برای بررسی احتمال توافق با ایران خبر داد.

به گزارش ایسنا، پنج مقام آمریکایی، صهیونیستی و اروپایی به پایگاه خبری اکسیوس اطلاع دادند که برت مک‌گورک، مشاور ارشد امور خاورمیانه جو بایدن، رئیس جمهوری آمریکا در اوایل ماه جاری میلادی سفری مخفیانه به عمان داشته تا با مقامات این کشور درخصوص توافق احتمالی با ایران بر سر برنامه هسته‌ای گفت‌وگویی داشته باشد.

به گفته مقامات آمریکایی و صهیونیستی مک‌گورک در تاریخ ۸ مه از مسقط بازدید کرده و همچنین سفری به اسرائیل داشته است تا گفت‌وگو با بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی داشته‌باشد.

به گفته مقامات، محور اصلی گفت‌وگوهای مک‌گورک طی سفرهای خود تلاش دیپلماتیک جدید برای رسیدن به توافق هسته‌ای با ایران با میانجیگری عمان بوده است.

ترکیه و ایران وضعیت ما را درک کنند

رئیس‌جمهور عراق در اظهارتی تأکید کرد که امیدواریم کشورهای ایران و ترکیه وضعیت آب ما را درک کنند.

عبدالله‌لیف رشید، رئیس جمهوری عراق در گفت‌وگو با روزنامه المصری الیوم با اشاره به بحران آب در این کشور تأکید کرد که ایران و ترکیه باید وضعیت آبی ما را درک کنند.

وی در بخش دیگری از گفت‌وگوی خود با استقلال از نزدیک شدن روابط ایران و عربستان گفت: امیدوارم که این گفت‌وگوها و نزدیکی روابط عامل اصلی ثبات و امنیت در تمام منطقه باشد.

وی درخصوص روابط بغداد و قاهره و دیدارش با عبدالفتاح سیسی، همتای مصری خود نیز پرداخت.

وزارت منابع آبی عراق اخیرا از توافق با ایران و ترکیه برای برگزاری نشست فنی و تخصصی در مورد مساله آب در آینده نزدیک خبر داد.

این وزارت تأکید کرد که عراق خواستار انجام توافقات دائمی و عبور از توافقات مرحله‌ای شد و دو طرف ایرانی، ترکیه‌ای از این امر استقبال کردند. ژانل الجشمی، نماینده وزارت منابع آبی عراق در این باره گفت که در حاشیه کنفرانس بغداد۳ در مورد آب گفت‌وگوهای سازنده‌ای با هیات ایرانی به ریاست وزیر نیرو داشتیم. گفت که در این گفت‌وگوها به تمام مسائل مورد اختلاف پرداختیم و استقبال از مطالبه‌های عراق را احساس کردیم.

آغاز دوباره در گیری‌ها در سودان

یک منبع نظامی سودانی اعلام کرد که هیئت ارتش سودان مشارکت خود را در مذاکرات جده به حالت تعلیق درآورد.

فرماندهی عبدالفتاح البرهان و نیروهای واکنش سریع به رهبری محمد حمدان دقلو (حمیدتی) شامگاه دوشنبه به توافق آتش‌بس برای پنج روز دست یافتند.

دو طرف همچنان یکدیگر را به نقض آتش‌بس متهم می‌کنند.

مذاکرات جده میان ارتش سودان و نیروهای واکنش سریع که از ۱۵ آوریل وارد درگیری‌های شدیدی در خارطوم و دیگر مناطق شده‌اند، با میانجیگری عربستان و آمریکا برگزار می‌شود. از اواسط آوریل، درگیری‌های خشن‌ت‌آمیز و گسترده بین نیروهای ارتش سودان و نیروهای واکنش سریع در مناطق پراکنده سودان که بیشتر آن‌ها در خارطوم، پایتخت این کشور متمرکز شده‌اند، ادامه داشته و صدها غیرنظامی کشته و زخمی بر جای گذاشته است. همچنین هیچ آمار رسمی از قربانیان پرسنل نظامی هر دو طرف درگیری وجود ندارد.

درگیری بین نیروهای مسلح سودان و نیروهای واکنش سریع به فرماندهی محمد حمدان دقلو، پس از اختلاف‌نظر در مورد طرح‌های ادغام «واکنش سریع» در ارتش آغاز شد.

نماینده ویژه آمریکا در امور ایران اعلام کرد

آماده‌ایم در مسیر دیپلماتیک با ایران حرکت کنیم

خروج دولت قبلی آمریکا از برجام انتقاد کرد و گفت: همانطور که رئیس جمهور، وزیر امور خارجه و مشاور امنیت ملی گفته اند این یک تصمیم بی پروا بود که ما را در وضعیت بسیار بدتری قرار داد.

این مقام ارشد آمریکایی در عین حال مدعی شد: جو بایدن رئیس جمهور آمریکا بارها به صراحت گفته است که اجازه نخواهیم داد ایران به سلاح هسته‌ای دست یابد.

وی در تداوم ادعاهای واشگتن علیه برنامه هسته ای ایران که همواره تحت نظارت آژانس بین المللی انرژی اتمی بوده است، گفت: درصورتی که ایران گام‌هایی بردارد که به منزه تصمیم برای دستیابی به سلاح هسته‌ای باشد، آمریکا از ابزارهای بازدارنده‌ای استفاده خواهد کرد تا برای آنها روشن کند که همه گزینه‌ها روی میز است.

راب مالی ادامه داد: ما امیدواریم که بتوانیم این موضوع را از طریق راه‌های دیپلماتیک حل کنیم و آماده هستیم در این مسیر حرکت کنیم.

این مقام آمریکایی اضافه کرد که هدف ما دستیابی به یک نتیجه دیپلماتیک با ایران است به طوری که این روش قابل تأیید باشد و تضمین کند که ایران نمی تواند به سلاح هسته ای دست یابد. البته هنوز در این نقطه قرار نداریم.

گام‌هایی هستند که محدودیت‌هایی بر برنامه هسته‌ای آنها اعمال کرده و باعث تنش‌زدایی در اوضاع منطقه‌ای شود و اینکه آنها در ازای این مسائل چه چیزی می‌خواهند.